

3. Державні фінанси: теорія і практика перехідного періоду в Центральній Європі / за ред. Юрія Немеца та Глена Райта: Пер. п англ. – К.: Основи, 1998. – 542с.
4. Жерлицын Д.М. Финансовый анализ в системе налогового менеджмента предприятия // Проблемы формування ринкової економіки: Міжвід. наук. зб. Спец. вип. Трансформація курсу «Економічний аналіз діяльності підприємств». – К.: КНЕУ, 2002. – с. 210-216.

УДК 658.64

Тоцька О. Л. – к. е. н., доцент кафедри фінансів і кредиту Волинського національного університету імені Лесі Українки

ПЛАТНІ ПОСЛУГИ У СФЕРІ ОСВІТИ: ЗАКОНОДАВЧІ НОВОВВЕДЕННЯ

Згідно Закону України “Про освіту” (стаття 61), фінансування державних навчальних закладів та установ, організацій, підприємств системи освіти здійснюється за рахунок коштів відповідних бюджетів, коштів галузей народного господарства, державних підприємств і організацій, а також додаткових джерел фінансування. Причому держава забезпечує бюджетні асигнування на освіту в розмірі не меншому десяти відсотків національного доходу, а також валютні асигнування на основну діяльність. До додаткових джерел фінансування закон відносить:

- кошти, одержані за навчання, підготовку, підвищення кваліфікації та перепідготовку кадрів відповідно до укладених договорів;
- плату за надання додаткових освітніх послуг;
- кошти, одержані за науково-дослідні роботи (послуги) та інші роботи, виконані навчальним закладом на замовлення підприємств, установ, організацій та громадян;
- доходи від реалізації продукції навчально-виробничих майстерень, підприємств, цехів і господарств, від надання в оренду приміщень, споруд, обладнання;
- дотації з місцевих бюджетів;
- дивіденди від цінних паперів;
- валютні надходження;
- добровільні грошові внески, матеріальні цінності, одержані від підприємств, установ, організацій, окремих громадян;
- інші кошти [1].

Протягом останніх тринадцяти років перелік платних послуг, які можуть надаватися державними навчальними закладами фіксувала Постанова КМУ № 38 від 20.01.97 року. Згідно неї, усі платні послуги були згруповані у такі блоки: 1) у сфері освітньої діяльності; 2) у сфері міжнародного співробітництва; 3) у сфері охорони здоров'я та дошкільного виховання; 4) у сфері фізичної культури і спорту; 5) у сфері туризму та екскурсій; 6) у сфері побутових послуг; 7) у сфері транспортних послуг; 8) у сфері житлово-комунальних послуг;

9) інші послуги [2].

Цей документ втратив свою чинність на підставі Постанови КМУ № 796 від 27.08.10 року "Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися навчальними закладами, іншими установами та закладами системи освіти, що належать до державної і комунальної форми власності". У ній послуги об'єднуються у такі групи: 1) у сфері освітньої діяльності; 2) у сфері наукової та науково-технічної діяльності; 3) у сфері міжнародного співробітництва; 4) у сфері охорони здоров'я, відпочинку, дозвілля, оздоровлення, туризму, фізичної культури та спорту; 5) у сфері побутових послуг; 6) у сфері транспортних послуг; 7) у сфері житлово-комунальних послуг; 8) інші послуги [3].

Детально проаналізувавши обидва документи, бачимо, що у новій постанові, порівняно з попередньою, містяться такі зміни:

- 1) у сфері освітньої діяльності, окрім іншого, зникли такі пункти, як переведення з одного до іншого вищого навчального закладу та поновлення навчання студентів, за винятком осіб, які перебували в академічній відпустці та переводяться або поновлюються з об'єктивних причин; повторне вивчення відрахованими студентами окремих дисциплін і курсів з наступним складанням іспитів; а з'явилися такі пункти, як забезпечення обмундируванням студентів, курсантів та працівників ВНЗ, статутами яких передбачено носіння форменого одягу; забезпечення харчуванням дітей у державних і комунальних дошкільних навчальних закладах з частковою оплатою відповідно до законодавства; друкування, копіювання, сканування, ламінування, запис на носії інформації тощо;
- 2) з'явилась нова сфера – наукової та науково-технічної діяльності. Серед її пунктів є такі, як проведення лабораторних аналізів і досліджень зразків, діагностика інфекційних захворювань; надання дозволів (видача ліцензій) на використання об'єктів права інтелектуальної власності; організація та проведення наукових заходів (з'їздів, семінарів, конференцій тощо), якщо це не передбачено навчальними планами з підготовки кадрів і не належить до діяльності, яка фінансується за рахунок коштів загального фонду державного та місцевих бюджетів тощо;
- 3) на основі об'єднання трьох сфер, а саме охорони здоров'я та дошкільного виховання; фізичної культури і спорту; туризму та екскурсій, сформувалась одна – охорони здоров'я, відпочинку, дозвілля, оздоровлення, туризму, фізичної культури та спорту. У ній з'явилась нова послуга – організація, проведення концертно-видовищних заходів;
- 4) у сфері побутових послуг зникли послуги з паркування автомобілів та інших транспортних засобів, а з'явилось надання перукарських послуг;
- 5) у сфері транспортних послуг з'явилось паркування автомобілів та інших транспортних засобів;
- 6) інші послуги поповнилися забезпеченням оформленням документів про освіту державного зразка; надання послуг банківським установам та рядом інших.

Література

1. Закон України "Про освіту" N 1060-XII від 23 травня 1991 року.
2. Постанова КМУ N 38 від 20.01.97 року "Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися державними навчальними закладами".
3. Постанова КМУ № 796 від 27.08.10 року "Про затвердження переліку платних послуг, які можуть надаватися навчальними закладами, іншими установами та закладами системи освіти, що належать до державної і комунальної форми власності".

УДК [336.221:368.03](477)

Трачук Ірина – студентка 3-го курсу
економічного факультету
Волинського національного університету
імені Лесі Українки

Науковий керівник: Динь І. М.,
ст. викладач кафедри менеджменту,
податкової та бюджетної політики
Волинського національного університету
імені Лесі Українки

ПРОБЛЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ УКРАЇНИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Страховання є одним із видів фінансових посередницьких послуг в Україні та має особливий порядок оподаткування доходів від страхових операцій. На сьогодні важливим питанням є оцінка ступеня податкового навантаження та особливостей оподаткування діяльності страхових компаній в Україні.

Удосконалення механізму оподаткування страхових компаній набуває значення у зв'язку з тим, що на ринок приходять нові інвестори-резиденти і нерезиденти, як стратегічні, так і потенційні. Інвестиції сприяють капіталізації ринку, впровадженню нових технологій, розвитку мережі продажу страхових продуктів, створення нових робочих місць. З огляду на те, що страхування є важливою складовою макроекономіки держави, необхідно створювати сприятливі умови для ведення бізнесу з метою збільшення частки страхування у ВВП країни.

Проблемі оподаткування у сфері страхування приділяють увагу багато науковців, серед яких А. Василенко, О. Вовчак, О. Гаманкова, В. Приходько, Л. Шірінян та інші науковці.

Програма ринкових перетворень, що реалізується в Україні, передбачає вдосконалення оподаткування суб'єктів господарювання. Діяльність страховика охоплює як страхову діяльність, що має свій відмінний порівняно з іншим порядок оподаткування, та діяльність, не пов'язану зі страхуванням (інвестиційну та іншу діяльність), яка оподатковується у загальному порядку [1].

На даному етапі економічного розвитку чинна система оподаткування страхових компаній України є недосконалою та вимагає реформування, що пояснюється різними причинами.